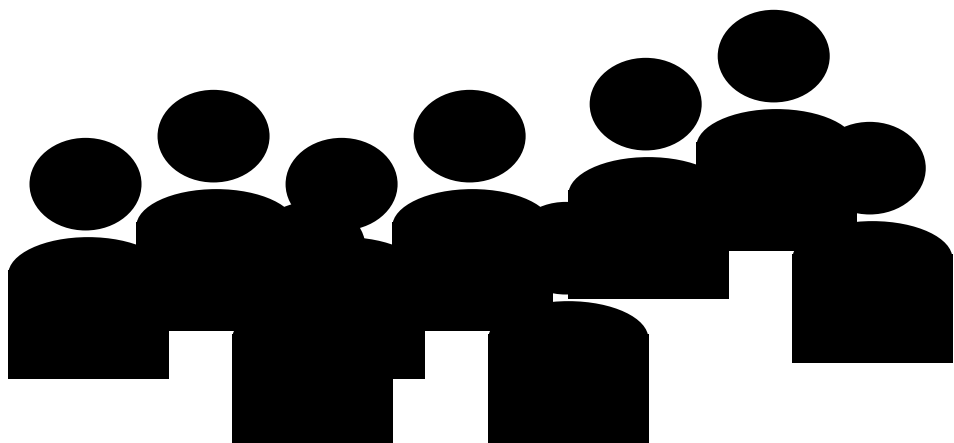




ÖRNSKÖLDSVIKS
KOMMUN

Arbetsordning för Kommunfullmäktige





ARBETSORDNING FÖR KOMMUNFULLMÄKTIGE

Antagen av kommunfullmäktige 28 mars 2011 § 51.

Ändring under § 31 beslutad av kommunfullmäktige 26 mars 2012, § 43.

Ändring under § 31 beslutad av kommunfullmäktige 14 december 2015, § 241.

Ändring under § 2 beslutad av kommunfullmäktige 27 mars 2017, § 44.

Utöver det som föreskrivs om kommunfullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning.

Antalet ledamöter

§ 1

Fullmäktige har 61 ledamöter.

I vallagen finns det bestämmelser om antalet ersättare.

Ordförande och vice ordförande

§ 2

De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande (presidium). Presidievalen ska förrättas på nyvalda fullmäktiges första sammanträde.

Presidiet väljs för fullmäktiges löpande mandatperiod.

Kommunfullmäktige har möjlighet att under speciella förutsättningar utöka presidiet med en plats.

§ 3

Tills presidievalen har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldste av dem vara ålderspresident.

§ 4

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått.

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

§ 5

Presidiets tjänstgöring

Ordförande kan överlåta ansvaret för att leda överläggningarna och sammanträdet till någon av vice ordförandena under del av sammanträdet utan att avbryta sin tjänstgöring.

Tid och plats för sammanträdena

§ 6

Fullmäktige håller ordinarie sammanträde varje månad utom i juli. För varje år bestämmer fullmäktige dag och tid för sammanträdena.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången i november. Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens presidium.

§ 7

Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.

En begäran om ett extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.

§ 8

Om det föreligger särskilda skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen anslås på kommunens anslagstavla.

§ 9

Fullmäktige sammanträder i Stadshusets fullmäktigesal i Örnsköldsvik.

Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

§ 10

Fullmäktige bestämmer i vilken utsträckning uppgift om de ärenden som ska behandlas ska införas i ortstidningarna. Om särskilda skäl föreligger får dock ordföranden inför ett visst sammanträde begränsa annonseringen i ortstidningarna.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

§ 11

Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet ska fortsätta

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt. Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och handlingar till sammanträdena

§ 12

Kommunstyrelsens och övriga nämnders förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i kungörelsen bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende ska tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Handlingarna i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare

§ 13

Ledamot eller ersättare som inte kan delta i sammanträde eller del av ett sammanträde, meddelar detta till sin partigrupp enligt respektive partigrupps egna riktlinjer.

§ 14

Om en ledamot eller en ersättare utan att i förväg ha anmält förhinder uteblir från sammanträde eller efter anmälan om hinder att vidare delta i sammanträde lämnar detta, inträder på ordförandes anmodan ersättare som är närvarande och står i tur att tjänstgöra.

Ledamot eller ersättare bör inte inträda i tjänstgöring under pågående handläggning av ett ärende.

Upprop

§ 15

En uppropslista som utvisar de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av varje sammanträde låter ordföranden förrätta upprop av ledamöterna genom elektronisk närvaroregistrering (alternativt enligt uppropslista).

Upprop förrättas också i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Protokolljusterare

§ 16

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt § 14, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Turordning för handläggning av ärendena

§ 17

Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i kungörelsen.

Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer, när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt vid sammanträdena

§ 18

Ordföranden och vice ordförandena i en nämnd vars verksamhetsområde ett ärende berör får delta i överläggningen i ärendet.

Kommunalråd som inte är ledamot av fullmäktige får delta i fullmäktiges överläggningar.

Ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning får delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.

Ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret.

Ersättare som i egenskap av tjänstgörande ledamot väckt motion eller ställt en interpellation får delta i överläggningen när motionen respektive interpellationen besvaras.

Se vidare under rubrikerna medborgarförslag (§ 31) respektive allmänhetens frågestund (§ 32).

§ 19

Kommunens revisorer får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen. Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas egna förvaltning, samt under sammanträdespunkten ”Information från kommunfullmäktiges revisorer.

§ 20

Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna, fullmäktigeberedningarna, kommunala bolagen, och revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de, som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde, får yttra sig under överläggningarna.

§ 21

Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Talarordning och ordningen vid sammanträdena

§ 22

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning i vilken han eller hon anmält sig och blivit uppropad.

Undantag från detta är partivisa inledningsanföranden vid budgetbehandlingen och ordförandens rätt att låta ordföranden i styrelsen eller i annan nämnd inleda överläggningen i ärende som beretts av nämnden, i senare fallet förutsatt att ordföranden meddelar fullmäktige innan.

Den som ha rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till replik på högst två minuter med anledning av vad senaste talare anför.

Replikrätt ges den som blivit apostroferad dvs. i ett anförande utpekats genom namn eller kommunal roll.

Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs.

I ett replikskifte medges varje talare två inlägg dvs. sammanlagt fyra inlägg.

Replik kan inte begäras på vad som anføres i ett replikskifte.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta ordet från talaren. I övrigt får ingen avbryta en talare under ett anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden upplösa sammanträdet.

Utfrågning med företrädare för kommunala företag

§ 23

Beträffande de aktiebolag och stiftelser som kommunen äger helt respektive bildat ensam har fullmäktige rätt att kalla de av fullmäktige valda ledamöterna samt verkställande tjänsteman att på ett sammanträde med fullmäktige informera och svara på frågor om viktigare händelser och planer i företagets verksamhet. Beträffande delägda aktiebolag samt stiftelser som även har andra huvudmän får utfrågning hållas under förutsättning att företaget tillämpar offentlighetsprincipen.

Yrkanden

§ 24

När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Deltagande i beslut

§ 25

En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

Omröstningar

§ 26

När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningen genomförs så, att ledamöterna avger sina röster via den elektroniska voteringsanläggningen alternativt efter upprop enligt uppslagslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

§ 27

En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig:

- 1 om den upptar namnet på någon, som inte är valbar,
- 2 om den upptar flera eller färre namn än det antal personer, som ska väljas,
- 3 om den upptar ett namn, som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Motioner

§ 28

En motion ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en eller flera ledamöter.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion.

En motion väcks genom att den ges in till kommunledningsförvaltningen senast **13 dagar** före sammanträdet för att kunna tas med i kallelsen till kommande sammanträde. Motioner som väcks därefter behandlas vid nästkommande sammanträde.

En motion får också lämnas vid ett sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Kommunstyrelsen ska två gånger varje år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

En motion bör vara färdigbehandlad inom 6 månader. Om detta inte har skett ska anledningen till fördröjningen och en tidplan för fortsatt behandling redovisas till kommunfullmäktige.

Interpellationer

§ 29

En interpellation ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.

Den bör ges in till kommunledningsförvaltningen **3 arbetsdagar** före det sammanträde vid ledamoten avser att ställa den för att kunna tillställas ledamöter och ersättare under gruppmötena.

Interpellationer och enkla frågor bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet. Interpellationen tas då upp till behandling vid nästa sammanträde.

En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Ett svar på en interpellation ska vara skriftligt. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i kungörelsen.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret vid sammanträdet med partigruppen samma dag som svaret lämnas på fullmäktiges sammanträde.

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 3 kap. 17 eller 18 §§ kommunallagen, får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

Interpellation ska utöver till nämndordförandena även kunna ställas till kommunstyrelsens 1:e vice respektive 2:e vice ordförande.

Frågor

§ 30

En fråga bör vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.

Den ska ges in till kommunledningsförvaltningen **3 arbetsdagar** före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilken den har ställts.

Vad som sägs i § 29 (interpellationer) gäller i tillämpliga delar också på fråga. Svar på frågan behöver dock inte vara skriftligt.

Medborgarförslag

§ 31

Den som är folkbokförd i kommunen får väcka ärende i kommunfullmäktige (medborgarförslag). Ett medborgarförslag ska vara skriftlig och undertecknad av en person. Namnförtydligande, adress och telefonnummer ska anges.

Ett medborgarförslag kan bara sakbehandlas av kommunfullmäktige om det ligger inom fullmäktiges befogenhetsområde.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma medborgarförslag.

Inlämnade medborgarförslag som rör förhållande mellan enskild anställd eller yrkesgrupp och kommunen som arbetsgivare behandlas inte som medborgarförslag, utan överlämnas direkt till personalavdelningen för behandling.

Ett medborgarförslag väcks genom att den lämnas till kommunledningsförvaltningen **senast 13 dagar** före sammanträde för att behandlas vid kommande sammanträde.

Annonsering av sista dag för inlämnande av medborgarförslag ska ske enligt kommunfullmäktiges separata beslut om annonsering av kommunfullmäktiges kungörelse.

Kommunfullmäktige kan i vissa fall, och efter presidietts beredning överlåta till kommunstyrelsen eller annan nämnd att besluta i ett "Verksamhetsförslag". Förslagställaren ska i så fall underrättas om vilken nämnd som i fortsättningen kommer att handlägga ärendet.

Vid behandlingen av medborgarförslag gäller punkterna A-D. Vid behandling av verksamhetsförslag gäller endast punkt B.

- A. Ett medborgarförslag ska beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att förslaget väckts.
- B. Beredande instans ska underhand kontakta förslagsställaren i syfte att undvika missförstånd. När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut ska fattas, ska förslagsställaren underrättas.
- C. Den som väckt ett medborgarförslag har rätt till en inledande presentation av förslaget i fullmäktige innan fullmäktiges behandling av förslaget. På fullmäktiges förfrågan och presidiets medgivande kan även förtydliganden göras och följdfrågor besvaras.
- D. Kommunstyrelsen ska två gånger om året redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Allmänhetens frågestund

§ 32

Allmänheten ska beredas tillfälle att ställa frågor till fullmäktige.

I kungörelsen till detta sammanträde ska anges att allmänhetens frågestund ska förekomma. Annonsering av sista dag för inlämnande av allmänhetens frågor ska ske enligt kommunfullmäktiges separata beslut om annonsering av kommunfullmäktiges kungörelse.

Under allmänhetens frågestund får frågor ställas kring de ärenden som kommunfullmäktige enligt föredragningslistan avser att fatta beslut i vid sammanträdet.

Allmänhetens frågestund hålls, innan fullmäktige behandlar det ärenden där frågor från allmänheten får förekomma.

En fråga från allmänheten ska lämnas in till kommunledningsförvaltningen **3 arbetsdagar** före det sammanträde då frågan avses att ställas för att ett svar ska kunna förberedas. Frågan kan lämnas in muntligt eller skriftligt. Frågan överlämnas till ansvarig politiker som avger svar

Vid besvarande av frågan sker ingen överläggning. På fullmäktiges begäran och med presidiets medgivande kan dock förtydliganden göras och följdfrågor besvaras.

En inlämnad fråga från allmänheten kan besvaras av kommunfullmäktige utan att frågeställaren är närvarande.

Allmänhetens frågestund i samband med Årsredovisningen

I kommunallagen finns speciella regler avseende allmänhetens frågestund vid sammanträde med fullmäktige när årsredovisningen behandlas. KL 8 kap. 19-20 §§.

Vid allmänhetens frågestund i samband med Årsredovisningen bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena hur frågestunden ska genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna svar.

En inlämnad fråga från allmänheten kan besvaras av kommunfullmäktige utan att frågeställaren är närvarande.

Beredning av ärendena

§ 33

Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla ska remitteras.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

På varje ordinarie sammanträde med fullmäktige ska redovisas de fullmäktigeärenden som kommit in efter det närmast föregående ordinarie sammanträdet samt de beslut om beredning och remiss av sådana ärenden som har fattats.

Förklaring vid revisionsanmärkning

§ 34

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden i vilken ordning förklaringar över en anmärkning som revisorerna har framställt i revisionsberättelsen ska inhämtas från den nämnd eller fullmäktigeberedning mot vilken anmärkningen har riktats.

Valberedning

§ 35

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av 9 ledamöter och lika många ersättare.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid som de valts att vara ledamöter.

Valberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är ordförandeval.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även ett annat val utan föregående beredning.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Justering av protokollet

§ 36

Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt, innan fullmäktige justerar den.

Reservation

§ 37

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Expediering m.m.

§ 38

Utdrag ur protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet. Kommunstyrelsen och kommunens revisorer ska dock alltid tillställas hela protokollet.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasignerar fullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

Debatt i fråga utan att beslut behöver fattas (visionsdebatt)

§ 39

Vid kommunfullmäktiges sammanträden kan debatt förekomma i viss fråga utan att beslut behöver fattas (visionsdebatt). Kommunfullmäktige beslutar att hålla sådan visionsdebatt antingen efter förslag från presidiet, motion av ledamot eller efter förslag av kommunstyrelsen eller annan nämnd.

Ansvaret för genomförande av Visionsdebatt åligger kommunfullmäktiges presidium.

Förberedelser av debatter kan ske genom en fullmäktigeberedning.

Fullmäktigeberedning

§ 40

Kommunfullmäktige får tillsätta en tillfällig fullmäktigeberedning (utskott) för beredning av ett visst ärende eller förberedande av en visionsdebatt. Förslag om att tillsätta en sådan fullmäktigeberedning väcks antingen efter förslag från presidiet, av en ledamot genom motion eller kommunstyrelsen eller av annan nämnd.

Kommunfullmäktige bestämmer för varje tillfälle antalet ledamöter och ersättare i fullmäktigeberedningen samt beredningens uppdragstid.

Beredningen får från kommunens nämnder och anställda begära in de upplysningar och de yttranden som behövs för att den ska kunna fullgöra sitt arbete.

För fullmäktigeberedningar ska i tillämpliga delar gälla vad som är föreskrivet i kommunallagen om tidpunkt för sammanträden, beslutsförhet och protokoll.

- - - - -